

Sedma međunarodna olimpijada teorijske, matematičke i primenjene lingvistike

Wrocław (Poljska), 26.–31. jul 2009 g.

Rešenja zadataka pojedinačnog takmičenja

Zadatak br. 1. Evo reči iz kojih se sastavljaju brojevi u jeziku sulka:

- *tgiang* 1, *lomin* 2, *korlotge* 3, *korlolo* 4, *ktiëk* 5, *mhelom* 20;
- *hori orom* sabiranje, *lo* udvostručavanje;
- *a* jednina, *o* množina (od 3 i više).

Imenice imaju različite forme u dva broja (*tu*, *sngu*; *vhoi*, *vuo*). Postoje posebne reči za četvoricu kokosa, za par i četvoricu plodova hlebnog drveta (*ngausmia*, *moulang*, *ngaitegaap*).

Odgovori:

- (a)
- *a ksie a tgiang*: 1 kokos
 - *o ngaitegaap a korlotge*: 12 plodova hlebnog drveta
 - *o ngausmia a ktiëk*: 20 kokosa
 - *o vuo a lo ktiëk hori orom a tgiang*: 11 betelovih oraha
- (b)
- 2 jama: *a lo tu a lomin*
 - 14 jamova: *o sngu a lo ktiëk hori orom a korlolo*
 - 15 plodova hlebnog drveta: *o ngaitegaap a korlotge hori orom a moulang hori orom a tgiang*
 - 20 betelovih oraha: *o vuo a mhelom*

Zadatak br. 2. Pismo nko se piše i čita zdesna nalevo. Pismo je azbučno: svaki znak označava suglasni ili samoglasni zvuk. Slova se u reči povezuju.

- (a) Tilda nad samoglasnim slovom označava niski ton, a njena odsutnost visoki. Ali samoglasnik ima srednji ton ako je obeležen na isti način kao prethodni (oba imaju tildu ili je nema nijedan).

ɔ̃t̃ɔ̃hɪq̃ɔ̃f — bɪlákòró

ɬuɪɪɪ — tájula

kòrikóri — ɣt̃ɔ̃hɪq̃ɔ̃f̃

báwò — ɔ̃ɪɪf̃

- (b) Ako su samoglasnici u paru susednih slogova jednaki i slova zbog pravila moraju da se pišu oba s tildama ili oba bez tilda, piše se samo drugi samoglasnik.

ɔ̃q̃ɔ̃q̃h — kòlóló

ɬɪɪɪ — támene

ɔ̃q̃ɔ̃ɔ̃q̃ — wólowolo

létere — ɬt̃ɬɪɪ

bɪlakóro — ɔ̃t̃ɔ̃hɪq̃ɔ̃f̃

jàmanaké — ɬh̃ɪɪɪɪ

Zadatak br. 3. Lako se vidi da imena rođenih u istom danu sedmice počinju sličnim glasovima:

- ponedjeljak: kauŋ myaʔ, khiŋ le nwe, khaiŋ miŋ thuŋ, kepi thuŋ
- utorak: zeiya cə, su myaʔ so, susu wiŋ, shaŋ thuŋ, shu maŋ cə
- sreda: wiŋ i muŋ, lwiŋ koko, wiŋ cə auŋ, yadana u, yiŋyiŋ myiŋ
- četvrtak: paŋ we, pyesouŋ auŋ, mimi khaiŋ, phouŋ naiŋ thuŋ, myo khiŋ wiŋ
- subota: thouŋ uŋ, ne liŋ, tiŋ maŋ laʔ, theʔ auŋ, tiŋ za mə

Odgovori:

- ŋwe siŋɸu — 13. 07. 2009 (ponedjeljak);
- so mo cə — 16. 06. 2009 (utorak);
- ye auŋ naiŋ — 24. 06. 2009 (sreda),
- daliya — 18. 07. 2009 (subota),
- e tiŋ — 14. 06. 2009 (nedelja: u podacima nema rođenih u nedelju, kao ni imena koja počinju samoglasnicima),
- phyuphyu wiŋ — 09. 07. 2009 (četvrtak).

Zadatak br. 4.

Ako zapornik u korenu	a samoglasnik u sufiksu je a ,	a samoglasnik u sufiksu je i ,
je zvučan,	naglasak pada na sufiks.	naglasak pada na koren.
je bezvučan,	naglasak pada na koren.	naglasak pada na sufiks.

- (a) To pravilo važi, ako u korenu ima tačno jedan zapornik. Ako je njih dva (*bhāg-a-*, *pad-a-*, *pat-i-*) ili ako nema nijednog (*us-ri-*), mesto akcenta se ne može odrediti.
- (b) *mṛdh-rá-*, *phé-na-*, *stu-tí-*, *tan-tí-*, *bhār-á-*, *dū-tá-*, *sváp-na-*, *bhū-mi-*, *ghar-má-*, *abh-rá-*, *ghan-á-*, *ghṛṣ-vi-*.

Zadatak br. 5. Rečenice na jeziku navatl počinju predikatom. Zatim slede subjekat i objekat (ili objekti) u bilo kakvom redu, kojima prethodi rečiju *in* (određeni član).

Glagol dobija sledeće prefikse:

- subjekat: *ni-* 1 l. jednine, *ti-* 2 l. jednine, — 3 l. jednine;
- objekat: *nēch-* 1 l. jednine, *mitz-* 2 l. jednine, *k-* 3 l. jednine;
- još jedan objekat: *tē-* ‘nekoga, nekome’, *tla-* ‘nešto’.

Takođe sledeće sufikse:

- ‘primorati ...’:
 - <neprelazan glagol> *-tia* (s duljenjem prethodnog *i*),
 - <prelazan glagol> *-ltia*;
- ‘raditi za ...’: *-lia* (s prelaskom prethodnog *a* u *i*).

Često se ista akcija sa objektom i bez objekta izražava različitim glagolima.
Odgovori:

- | | | | |
|-----|-----|---------------------------------------|------------------------------------|
| (a) | 18. | <i>tiklazohlaltia</i> | ti primoravaš ženu da voli tesara; |
| | | <i>in zihuātl in kuauh̄n̄ki</i> | ti primoravaš tesara da voli ženu |
| | 19. | <i>nēchtzāhtzitia</i> | on me primorava da vičem |
| | 20. | <i>tikhūteki</i> | ti ga tučeš |
| | 21. | <i>nikēhuilia in kikatl in tiz̄tl</i> | ja pevam pesmu za vračara |
| | 22. | <i>nikneki in ātōlli</i> | ja hoću atol |
| | 23. | <i>mitztlakāhualtia</i> | on te primorava da ostaviš nešto |
| (b) | 24. | on me primorava da pravim atol | <i>nēchchihualtia in ātōlli</i> |
| | 25. | ti praviš vino za nekoga | <i>tiktēchihulia in oktli</i> |
| | 26. | vračar te primorava da spavaš | <i>mitzkochitia in tiz̄tl</i> |
| | 27. | ja pevam nešto | <i>nitlaēhua</i> |
| | 28. | ja padam | <i>nihuetzi</i> |